

* Siamski kralj Prajadhip
se vrne v svoje kraljestvo
julija.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NARODNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.00 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po ranašalcih: celo leto \$5.00; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
4117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 9628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88 No. 168, Sat., July 18th, 1931

Ogri in Habsburžani

Toda v koliko se bo Mussoliniju in ogrskim velikašem posrečilo njih načrt, da zavladajo s pomočjo spletke, to ni odvisno samo od njih volje in načrtov, pač pa tudi od drugih držav. Zlasti imajo pri tem veliko besedo Poljska, Čehoslovaška in pa naša Jugoslavija, katerih koristi zahtevajo, da na vsak način preprečijo, da bi Habsburgovci ponovno zavladali na Madžarskem.

Ob istem času, ko se deluje na Madžarskem, da se vrnejo Habsburgovci na ogrski prestol, pa prevladuje tudi v Nemčiji nekaka napol blazna ideja, da se vrnejo Hohenzollernci na nemški prestol. Dočim vrnitev Habsburgovcev ni izključena, pa je ideja prenapetih Nemcev za povratek Hohenzollerncev naravnost smešna.

Seveda, mnogokrat se tudi najbolj blazna ideja uresniči, in preko noči se kaj zgodi, o čemur ne bi sanjali, da je mogoče. Saj se je tudi v Ameriki govorilo, da je nemogoče upejati prohibicijo, toda dobili smo jo, in kakšno!

Nedavno tega je v Trstu izhajajoči laški fašistovski časopis "Popolo di Trieste" prinesel članek, v katerem opisuje množno povratka Habsburžanov na ogrski prestol, in pri tem se v članku z vso resnostjo trdi, da so tudi v Nemčiji že pripravljena tla za povratek Hohenzollerncev.

Pravi pisec, da je pri zadnjih volitvah za predsednika nemške republike zmagal z veliko večino eksponent ali glavni zagovornik Hohenzollerncev, general Hindenburg. To da mnogo pomeni.

Hindenburg vlada kot predsednik nekako v istem duhu kot je vladal bivši kaiser Viljem, bori se proti parlamentarizmu in nikdar ni še odločno podprl stranke, ki se borijo za republiko in nikakor ni posegal v delovanje strank, ki se borijo, da se v Nemčiji zopet upelje carizem. Princ Friedrich Wilhelm, sin bivšega nemškega kaiserja, se sedaj celo odločno pripravlja, da kandidira pri prihodnjih volitvah za predsednika nemške republike. Kamen do kamna — kaiserjeva palača.

Seveda bi tak preobrat izzval v Evropi nemudoma nove vojne. Kakor hitro bi bil Friedrich Wilhelm izvoljen za predsednika nemške republike, tedaj bi Francija, Belgija in Poljska zgrabile za orožje, da ohranijo status quo, ali sedanjí položaj v Evropi. Nemčiji bi se moralo dokazati, da njene notranje zadeve ji nikakor ne dajejo pravice ogroziti mir Evrope, kar bi se zgodilo takoj, kakor hitro pride član družine Hohenzollern do tako visokega mesta.

Toda dočim fašistovski "Popolo di Trieste" pravi, da bi bil povratek Hohenzollerncev največji povod za novo vojno v Evropi, pa napeljuje vodo na mlin Otona Habsburga in trdi v isti sapi, da kranjanje Otona Habsburga za ogrskega kralja ne pomeni nobene kršitve, nobene nevarnosti za evropski mir.

Habsburgovec je postavljen pretendent za ogrski prestol. Če se Oton odreče za sebe in za svoje naslednike vsaki pravici, da kdaj zahteval tudi avstrijski prestol, tedaj lahko brez vsake težave postane ogrski kralj, in italijanski kralj bi storil lepo, če da sinu rojene Italijanke, kot je cesarica-vdova Zita, svojo najmlajšo hčer, princezino Marijo za ženo. Madžarska kot zaveznica in prijateljica Italije bi bila v tem slučaju velika garancija za mir v Podonavskih deželah, in Evropa bi se lahko oddahnila.

Tako izgleda vsa stvar, kdor jo gleda skozi italijanska očala, in ko govori o grški velikaši, ki so največji zatiralci priprave ogrskega naroda, ki je brez vsakih pravic. Med priprostim narodom ni bilo doslej še enega pojava ne, da bi kdo želel Otona za kralja, pač pa se priprosti narod boji, da z uvedbo kraljevine ne bodo samo obstoječi privilegiji velikašev potrjeni, pač pa še povečani. Ako bi imel narod kaj za povedati, bi povedal vse drugačno besedo.

D O P I S I

Beograd, Jugoslavija, 1. julija.—Zadnjič sem vam sporočal iz Pariza, pozneje pa nisem imel časa pisati. Danes sem že tretji dan v Beogradu. Vzel sem si siloma nekaj minut, da vsaj na kratko sporočim, kako se imamo izletniki Imigracijskega izleta, potem katerega domovina pozdravlja vas, ameriške Jugoslovane.

Bili smo tako sijajno sprejeti po državnih uradnikih, zastopnikih in narodu samem, da so se mnogim radosti orosile oči. Od Jesenic, kjer smo prestopili državno mejo, kjer se vije in skriva, šumi in se peni Sava, pa do prestolice Jugoslavije, Beograda, kjer se izliva Sava v Donavo, je bil samo en neprestan sprejem, poln veselja in navdušenja v počast ameriškim Jugoslovanom, sinovom in hčeram rodne

zemlje Jugoslavije. Ni moj namen podrobneje pisati o sprejemih, ki so se vršili na Jesenicah, v Ljubljani in v Zagrebu in četrti v Beogradu. Pri zadnjem sprejemu so bili sprejeti v avdiciji tudi pri kralju Aleksandru, ter smo imeli v kraljevi palači prikusek. Bilo nas je navzočih 75 ameriških Jugoslovancev.

Niti najmanj nismo pričakovali takega sprejema. Izgledalo je, da so hoteli eden drugega prekositi, da nam napravijo sijajnejši sprejem. Na Jesenicah nas je pozdravila množica naroda; otroci s zastavami, Sokoli, požarna bramba, godba, pevsko društvo, mestni uradniki, duhovniki. Bili smo tako ginjeni in presenečeni, da smo kar goreli v nismo vedeli, kako in kaj. Jaz sem takoj zlezal na streho vago-

na, da sem slikal prizore, da vam lahko pokažem slike, ko se vrnem v Ameriko.

In če je že bil na Jesenicah tak sijajen sprejem, si lahko mislite, kaj vse je bilo šele v Ljubljani, ki se je zgrnila vsa skupaj, da nas je pozdravila in nas gostila do večera, ko smo se morali podati na vlak in smo se odpeljali proti Zagrebu.

V Zagrebu so hoteli celo prekositi Slovence in so nas odlični Zagrebčani gostili kar dva dni. Tudi Beograd ni zaostajal in so nad vse sijajno počastili imigracijske izletnike, ki se nas je bilo do tujak zbralo že do 150.

Gotovo ste od vseh teh sprejemih čitali v časopisih, drugo bom pa še ob času sporočal.

Pošiljam vam udane pozdrave od nas vseh, posebno pa

Anton Grdina.

Na parniku Paris, 6. julija.—Jaz se počutim na vožnji prav

"KORITA"

Čuden naslov, kajne? Pa se ga večkrat rabi, ko se kdo obregne ob naše voditelje naroda, češ: "Pri koritu so in živijo od delavstva!" Kdor tako govori, ne sodi prav, ali pa govori iz zlobnosti. Poglejmo naše slovenske organizacije, koliko odgovornosti imajo možje in žene, kateri iste vodijo. Koliko pišejo in vzpodbujajo narod k vztrajnosti, skupnosti in izobrazbi. Kje bi bili mi Slovenci danes, ako ne bi imeli mož, ki so nas potem časopisov združili? Uredniki naših slovenskih listov so v prvi vrsti upoštevanja vredni, kajti brez časopisa je narod izgubljen ali pa potujen in osramočen, ker sam sebe ne pozna. Zato spoštujmo vse naše požrtvovalne urednike in voditelje, kjerkoli nanese prilžnost. Ne govoriti tu o koritih in s tem zbadati plemenitih idealistov!

Ali mislite, da oni nimajo težke naloge? Pa še kako! Vedno morajo misliti, kako bi narod zadovoljili. Enemu ni to po volji, drugemu ono, in potem se spravimo na uboga mučenika-urednika. Urednik mora poznati narod, kot oče in mati otroka, drugače istega nikakor voditi ne more in ne zna.

Detektivi morajo biti nadvse zviti in pretkani, ako hočejo ulo-

dobro. Vožnja je ves čas prav lepa, kljub temu so nekateri zelo v skrbeh. Mrs. Frances Kern se za svojo posteljo tako boji, da jo že pet dni tišči, da ji kdo posteljo ne odnese. Obratno pa pravi Mrs. Gliha, da se za posteljo čisto nič ne boji. Mr. Opaškar je imel pomisleke, kaj bi bilo, če bi se ladja kar naenkrat ustavila. Potolžil sem ga, da bomo stopili doli in porinili, pa bo šlo. V tem je imela dvome Mrs. Opaškar, ki je rekla, da bi bilo to že orajt, samo če bi voda v čevlje ne prišla.

Danes je že šesti dan vožnje in sedaj žene in dekleta že zapuščajo kabine in se več ne boje za postelje. Pravijo: "Če vam, dedcem, nihče postelje ne odnese, ko yes ljubi dan pri bari stojite, jo tudi nam ne bo."

Pozdrav vsem Slovincem in Hrvatom od vse naše družbe.

Anton Z.

viti zločince. Dokazano je, da ga najprej ulovijo, ako se tako maskirajo, kakor je dotični bandit ali lopov. Na ta način jih zmedejo in odkrijejo hudobna tatinska gnezda. Podobno naloge imajo voditelji organizacij in naših listov. Vse, vse pišejo predvarno in z najboljšim namenom. Radi bi nas izobrazili in napravili ugledne člane človeške družbe. Zato se morajo posluževati tudi politike in ako nas tu pa tam malo zaboli, ko nas okrtajo, sprejmemo to za našo korist, ter pazimo, da se vrnemo zopet k pravemu moškemu značaju.

Torej proč s frazo o koritih! Dostikrat so morda oni bolj v denarni stiski, kot ti, ki plačš svoj naročnino ali mesečnino, pa si vsega prost. Oni pa imajo vedno finančne težkoče, kajti ako jih ne podpiramo, morajo prenehati delati za nas. Tudi oni imajo želodec, ki potrebuje hrane. In če propadejo oni, propademo tudi mi in naš slovenski narod se bo zgubil v tujini.

Vsa čast torej vam, gospod urednik! Ako vas tu pa sem kaj zbudemo, nam oprostite. Saj naš slovenski duh je voljan, toda meso je slabo.

Poročevalec.

MODERNA EVA

Fantje, pozor! Povedati vam hočem mično zgodbo, kako moderna Eva lahko zapelje neizkušnega fanta.

V tej neznosni vročini grem rad na izprehod v park. Polščem si prostor globoko v goščavi, kjer v miru premišlujem naravna čuda, ter to posvetno dryenje in ljubimkanje mladine. Ko sem si ravno mislil, da je bila Sodoma in Gomora prava nedolžnost v primeri z sedanjo dobo, zaslišim naenkrat zvonik smeh, ki se je bližal proti mojemu ležišču. Potuhnul sem se, da vidim nadaljno razvite "dnevni dogodkov." Kmalu opazim skozi grmovje dekleta, ki drži za roko fanta in ga vleče za seboj v goščavo. Nekaj proč od mene se vsede na travo in potegne svojo žrtev za seboj. Punce nisem poznal, poznal pa sem fanta — sina spoštovanih slovenskih staršev.

In kar čudil sem se, kako je moglo to punce privabiti sem tega, vedno zamišljenega in vzornega fanta. Ni lepó opazovati in prisluškovati takim prizorom, toda v meni je zmagala radovednost. Fanta sem poznal, da je že od nekdaj jako redkobeseden, punca je pa venomer čebljala:

"Veš zakaj sem te sem pripeljala?"

"Ne vem," odgovori fant. "Morda zato, da mi boš nekaj povedala."

"Res, prav zato sem te sem zvabila, ker nočem, da se pogovarjaš z tistimi zapeljivimi punčami, ki samo fante zapeljujejo. Ti pa se mi smiliš in rada te

imam. Ti menda ne nosiš "ta kratke" seboj? Veš, zato te še posebno ljubim, ker si čisto drugačen, kot so drugi fantje. Že dlje časa te poznam in povem ti, da mi zelo ugajaš. Zamišljen si, redkobeseden in nekako mrzel napram dekletom. Glej, ravno takega bi jaz rada imela za moža. Kam pa tako strmiš? Ozri se v mene. Glej mi v oči! Saj te ne bom požrla. Tako, objemi me! Malo bolj tesno! Oh, kar bojiš se, prav mrzel si. Zaupaj meni. Jaz sem pošena in doslej nisem se nobenega fanta poljubila. Ali si ti že ktereга dekleta poljubil?"

"Ne," odgovori zamišljeno fant. "Se nikdar nisem nobene punce poljubil; me je sram."

"Glej," pravi gostobesedna punca: "Jaz bi nobenega drugega poljubila, ampak tebe bi, ker te ljubim. Čakaj, takole me objemi!"

Pripravila ga je, da jo je poljubil, nakar mu je začela ona vračati poljube in govorila: "Ah, moj dragi! Koliko fantov me je že poljubovalo, pa tvoj poljub je najbolj sladak."

"Kako to?" se začudi mladenič. "Prej si rekla, da te ni še noben poljubil, sedaj pa praviš drugače." Jezno mladenič vstane in pusti dekleta samega na trati. Dekle zre nekaj časa za njim z nekako jezo v očeh, potem pa reče:

"Večjega bedaka še nisem nikoli videla." Odpne ročno torbico in v potegne ven malo steklenico. Že sem mislil, da bo vzela strup, pa je napravila le krepak

EUCLID RIFLE and HUNTING CLUB.

Ardigatanohamol in pa krucitirken! Tako pravijo naši fantje, da na 2. avgusta mora biti vse "v luft!" Pa ne smete misliti, da bodo naši fantje po drevesih skakali in verig iskali, nak, verigice naj počakajo do 15. septembra, a na 2. avgusta bomo imeli jagrovski dan na Močilnikarjevih farmah.

Zmenili smo se, da smo se že dovolj martrali celo leto po streliščih in se ubijali z zajci in lončenimi golobi in da je treba malo oddiha (in prediha). Vsi člani našega kluba in njih žene bodo ta dan popolnoma prosti vsega, kar se more dobiti iz kastrole in kar se more iztisniti iz sode in galonce. Pa da ne bo kdo mislil, da bomo dajali morda samo kočevske sendviče, vam že kar tukaj povem, da bo vsak dobil polovico piške. Namreč vsak član našega kluba jo bo dobil polovico, njegova žena pa pol. Za vrat naj se pa sama zmenita, ker ga je težko preklati čez pol. In še drugih telesnih dobrih del bo in vse pol zastoj, pol pa ravno tako.

Kdor zunanjih gostov se hoče udeležiti našega izleta, bo plačal \$2.50 v ameriški valuti in bo deležen istega, kot naši člani. Zunanji gostje bodo imeli še to prednost, da jim bomo dali boljše senco, kot pa samim sebi. To je jako velika žrtev in vredna upoštevanja.

John Prince, naš član in rojak, bo jemal na aparat premikajoče slike, ki se bodo potem kazale v dvorani, da ne bo mogel kdo reči, da ni bil tak in tak na pikniku in da se ga samo opravlja.

Vsak naš član bo dobil od tajnika Hoffarta vstopnico, kjer bo zapisano njegovo častljivo ime. Torej kdor ima kakega prijatelja, ki bi ga rad pripeljal seboj, ali pa kdor želi priti sam, naj se obrne do Hoffarta za vstopnico.

Naših fantov ne bomo nič prosili, da naj pridejo na piknik. Stalo ne bo nobenega nič, pripravili bomo za vse člane, in če katerega ne bo, bomo pa njegov delež z veseljem pospravili na redni mesečni seji, 4. avgusta. Torej ne bo nič zamere, če katerega ne bo. Ampak ši-

ka se pa, da je vsak član navzoč, da jih bo predsednik vsaj enkrat lahko sešel, koliko jih je. Seštel se jih bo pred začetkom piknika, ker pozneje bi jih predsednik morda štel po dvakrat in bi bilo kar naenkrat par tisoč članov v našem klubu.

Torej 2. avgusta vsi člani na Močilnikarjevo farmo!

Zadnje nedeljo so našli fantje zopet streljali na Hribarjevih farmah. Če bi ne bilo tiste nesrečne nevoščljivosti, pa bi bil postal Baraga champion. Tako ga je pa pri 25. strelu Legan zmotil, zakar se mu je Baraga lepo zahvalil s puškinim kopitom. V nedeljo se bo na Hribarjevih farmah spekla druga polovica prešička, zatoorej so vsi fantje vabljeni, da se udeležijo v polnem številu streljanja.

Zadnje čase se je pa zelo povzpel med boljše strelce naš John Klaus. Na Močilnikarjevih farmah jih je zadnje sredo sklatil kar 19. Če pomislimo, kako je John včasih streljal luknje v zrak in se vozil domov z bicikljem, potem so čestitke na mestu.

Streljanje pri Hribarju 12. julija:

Turšič	24
Baraga	24
Mrakar	23
Hoffart	23
Prijatelj	20
Janževich	19
Gole	19
Jerič	18
Sober	17
Dolenc S.	17
Legan	16
Zabukovec	16
Knaus R.	14
Bavetz	14

Pri Močilnikarju 15. julija:

Leonardi	23
Dolenc J.	22
Mrakar	21
Marn	20
Klaus	19
Močilnikar	16
Bruss	16
Zabukovec	16
Sepic	14
Rošel	13
Petrič	13
Jerič	12

CENA ŽENSKAM SE JE PODVOJILA

London, 29. junija.

V Zanzibaru, v Afriki, se je cena ženskam podvojila. Še pred tremi leti je moral dati zamorski fant, ki bi se bil rad poročil, za svojo izvoljenko eno ali dve kozi, kar pač ni bilo posebno priznanje za vrednost žensk, in le v izrednih slučajih je dal tri koze, če je bila zamorska deklica nenavadne lepote. Danes pa ni ženitev za fanta v Zanzibaru nič več tako poceni stvar, kajti ženska se je v kurzu dokaj dvignila in danes mora dati zanj že — odraslo kravo.

Povod višji ceni žensk je dala v prvi vrsti delavnost misionarjev in počasno pokristjanjenje otoka. Ko so prišli prvi angleški duhovniki v Zanzibar, je tam povsod prevladovala poligamija ali mnogoženstvo, kakor sploh pri skor vseh zamorskih plemenih. Premožnejši Zamoreci so si ustanovili z zamenjaj no nekaj koz cele hareme z dvajsetimi do tridesetimi ženami, ki so morale za svoje gospode trde delati, dočim so slednji stali prekrizanih rok in s pipo v ustih poleg njih, gledali njih de-

ložirek iz steklenice in videl sem, da je bila "ta kratkega."

Potem je jeznih korakov odšla iz grmovja, mogoče lovit drugo žrtev.

Mislil sem, da bi to objavil kot v svarilo fantom. Je vse do pičice resnično, kar sem zapisal.

Opazovalec.

lo ter pri tem deli milostne in pokroviteljske smehljaje, ali pa brc, kakor se jim je pač zadelo in kakor so bili že razpoloženi. Može so z budnimi očmi pazili na zvestobo žensk svojega harema, tako da so bili revnejši Zamoreci, ki si niso mogli kupiti žene, pravi reveži in so morali neprestano vleči "ta kratkega." Ko so prišli na otok misionarji in to videli, so nakupili kolikor največ mogoče zamorskih deklet, ki so jih nato redovnice vzgojile v krščanski veri. Kadar je kak mlad Zamorec prestopil h krščanstvu, si je smel izmed teh deklet izbrati nevesto, ne da bi mu bilo treba kaj plačati zanj, toda moral je obljubiti, da bo vse svoje življenje živel z njo v krščanski monogamiji ali enoženstvu.

Ženstvo v Zanzibaru je takoj izprevidelo, kakšno prednost jim daje krščanski zakon. Sedaj niso bile nič več sužnje "gospodov stvarstva" in njihovi možje so jih morali preživljati. Ženske so pričele v velikem številu prestopati h krščanstvu in trg za premožnejše Zamorce se je znatno zmanjšal. Ker pa se slednji nikakor niso hoteli odpovedati svojemu haremu, jim ni preostajalo nič drugega, kakor zvišati nakupno ceno žensk. In tako se je dvignila cena ženske od ene koze na ceno ene krave.

* Huđ orkan je divjal včeraj v južni Louisiani.

Če verjamete al' pa ne.

Gospa je povabila večjo družbo na večerjo. Po večerji so pa posedli v mehkih naslonjačih v sprejemni sobi in se veselo pogovarjali. Iz sprejemne sobe vodijo stopnice v drugo nadstropje, kjer se nahajajo spalnice. Otroci so morali biti v svojih sobicah zgorej, da niso motili gostov. Prišla je ura, ko morajo iti otroci spat in kar naenkrat se zasliši glasek enega domačih otrok z vrha stopnic:

"Mama, oj mama!"

"Pssst!" reče hišna gospodinja svojim gostom, "bodite tiho, pa boste slišali, kako lepo imam vzgojene otroke. Vsak večer, predno gredo spat, mi zakličejo lahko noč, v znamenje, da so hvaležni svojim staršem za trud, ki ga imajo z njimi.

"Kaj pa je, dragec?" se obrne nato hišna gospodinja proti stopnicam, pričakujoč, da bodo otroci vljudno želeli mamič lahko noč.

"Oj, mama!" se zasliši isti glasek, "Vilček je pa bolho vjel, Vilček je pa bolho vjel, trala-lala!"

Stara devica osorno zavrne berača:

"Tak močan in zdrav mož, pa berači; ali vas ni sram?" "Draga gospodična!" odgovori berač. "To je edini način, po katerem gentleman lahko nagovori lepo gospodično, ne da bi ji bil predstavljen."

(Berač je dobil pol dolarja.)

Stara pijača in pa star denar imata veljavo. Meni za star denar še ni toliko, kot za staro pijačo. Ampak jo je danes težko dobiti, ko jo sproti predihamo, kar se jo "pridela." Strokovnjaki so iznašli nov način, kako se na primer žganje hitro stara. Francoske družbe nalože sode novo kuhanega žganja na ladje in jo vozijo po morju. S tem, da se ladja ziblje, se guglje tudi žganje, kar povzroči, da se žganje postara za toliko, kot bi ležalo deset let v skladišču.

O tem je zvedel neki naš rojak in je obrnil to najnovejšo znanost v svoj prid. Zadnjič enkrat sem ga obiskal in ga dobim v kuhinji na stolu, na tleh pred seboj pa je imel malo zibelko, katero je rojak vneto zibal. Strahno sem se začudil, ker nisem vedel, da ima prijatelj naraščaj v hiši, pa ga vprašam:

"Kdaj se je pa pri tebi zopet peč podrla? Saj nisem nič bral v cajtenzah? Pa si napravil botrinjo kar brez mene?"

"Kaj pa govoriš? Kaj si pa pil?" mi odgovori rojak.

"Tako sem tešč, kot bi prišel od sv. obhajila," mu odgovorim. "Saj te vidim, da ziblješ."

"Vidiš ga, saj ne zibljem otroka, 'ta kratkega zibljem.' Sinoči sem ga prekuhal, sedaj ga pa zibljem, da se bo prej postaral."

Torej kdor ima kako staro zibko, naj jo ne meče proč, kadar za vedno odleti štokrlja od hiše. Zibka vedno prav pride!

Trgovca na deželi reče svojemu trgovskemu pomočniku zvečer:

"Ali si dal vodo v mleko?"

"Sem."

"Ali si dal gipsa v moko?"

"Sem."

"Ali si zmešal pesek v sladkor?"

"Sem."

"Ali si dobro zmočil solato in gobe, da bodo težje?"

"Sem."

"Potem pridi v sobo, da bomo molili."

"Vsedi se!" zavpije oče nad svojega sina, ki je skakal po sobi.

"Nak, se ne bom," odjezlja nazaj poredni dečko.

"Potem pa stoj, ampak jaz zahtevam, da se me uboga."

KDO GOSPODARI NAŠIM NARODNIM DOMOVOM?

Američan pravi: "Kjer so vsi gospodarji, ni nihče gospodar!"

To je resnica, ki jo lahko vidimo vsak dan okrog sebe, samo če jo hočemo videti. Kjer ima vsak pravico kritizirati, ugovarjati, naloževati in metati kladiva v masinerijo, tam ne bo napredka. Kjer ni zapiranja v gospodarstvo, kjer se venomer sumniči in meče polena pod noge, tam se izgubi dobra volja do dela, do napredka.

Vzemimo v pogled naše narodne domove. Na vsakoletni delniški seji izvolimo direktorje, gospodarje, ki bodo oskrbovali naše narodne hrame za dobo enega leta. Iz delničarjev izberemo najboljši mož. Gotovo: če bi ne mislili, da so najboljši, bi jih ne volili. Ti direktorji vzamejo vaje v gospodarstvo narodnega doma v svoje roke: gledajo, da se oddaja dvorane v najem, da se pobira najemnina od drugih prostorov, da se odda morebitni prazen lokal, plačujejo davke, vodo, plin, kurjavo; po pravljajo razne potrebe pri stavbi — z eno besedo: oni so gospodarji narodnega doma, kot je vsakdo gospodar pri svoji hiši.

Direktorji se zavedajo dela, ki so ga prevzeli. Vedo, da bodo morali podati račune na prihodnji seji delničarjev, da so izpostavljeni kritiki o svojem gospodarstvu v pretečenem letu.

Tega se dobro zavedajo, zato pa v dobi svojega poslovanja store vse, da delajo za korist narodnega podjetja, da se ne bo ob letni seji metalo kamenje nanje radi morebitnega slabega gospodarstva.

Delo direktorjev pri narodnih domovih ni lahko. Vsi so enega stremjenja: da kar najboljše gospodarijo, da čimveč prihranijo, da napravijo čimveč dobička v letu njih poslovanja. Zato pa imajo svoje mesečne seje, kjer ukrepajo, računajo in delajo načrte: kje bi se dalo kaj zmanjšati v stroških, kje bi se dalo kaj pomnožiti dohodke.

Boriti se morajo z različnimi težkočami, katerih mi, ki smo delničarji, ne vidimo, ker ne pride v javnost vsaka bagatela, vsaka potežkoča notranje uprave doma. Mi vidimo samo to, če je kak lokal prazen, zakaj se ga ne odda; če je odpadla barva v dvorani: zakaj se

ne prebarva itd. itd. Ne vprašamo pa nič: kje naj vzame direktorji denar, da popravi potrebne nedostatke, kje naj dobi najemnike, ki naj vzamejo v najem prazen lokal. Direktorji si beli glave na svojih sejah in skuša urediti kar najboljše za dom.

In če direktorji računa in izračuna, da je treba notranjo upravo urediti tako, da bo v korist podjetju, tedaj pa završi med delničarji: politika, osebnost, škandal in koristarstvo!

To ni prav. Če smo izvolili direktorje za celo leto, in če kaj ukrenemo, kar nam morda na videz ne ugaja, pustimo, da izpeljejo začetno pot, da vidimo, bo li prineslo kaj dobička ali ne. Če so kaj ukrenili po svojem, so gotovo vedeli kaj se delali in si upajo to svojo preuredbo zagovarjati pri prihodnji letni konferenci in s številnimi dokazati, da je bil korak napredek v korist podjetju. Če bomo pa stali venomer za ploščami, ki jih izdaja policija, in s kolecem v roki, da udarimo po glavi direktorija, bo direktorji izgubili veselje do dela, do napredka doma.

Če smo izvolili te naše direktorje za gospodarje doma za eno leto, naj bodo oni gospodarji doma, ne pa vsak, ki se mu zahoče kritike in bre, posebno kadar gre v korist doma, za večjo blaginjo.

Saj če bodo direktorji slabo gospodarili, bodo lahko z njimi obračunali na letni konferenci in izvolili mesto njih druge, če bomo videli, da sedanji niso bili dobri gospodarji.

Sicer pa jim dajmo vsaj enoletno dobo priliko, da pokažejo, kaj znajo. Če stori direktorji kak ukrep, naj ga izvrši, da bomo videli, če bo prinesel kaj koristi ali ne. Mi, ki smo izvolili direktorja, nimamo vpogleda v notranje gospodarstvo, torej tudi ne moremo kritizirati, ali vsaj smeli ne bi. Bodimo tolerantni, imejmo zaupanje v naše gospodarje narodnih domov, katere smo si sami izbrali. Saj služba direktorja v narodnem domu ni služba političnega graftarja, ki si želi službe zato, da si polni svojo lačno malho. Delo za narodne domove, je delo za narod in nobenega direktorja narodnih domov ne poznamo, ki bi v svoji službi obogatel na račun naroda, pač pa je imel marsikateri že jako hudo jetiko v svojem žepu, od tega narodnega dela.

VIŠARSKA POLENA

Spisal

NARTE VELIKONJA

Na to ni računil. Žival je oznanila zločin. In ko je zbežal po tej poti ob grmovju navzgor! "Je pokazal risbo na steni, "Zbežal molče. Potuhnil se je pred Franco in očetu! — Da ju ne razburil! Prosim vas, da ju ne razburil! Potuhnil se je pred boho! Da je ne prestraši! Potem je šel iz kuhinje iskat Tina in mu povedal, kaj je. In trdil Gabru, da je strica udarila kobila. Dobro. Toda jaz bi še verjel, da je obtoženec pri smrti pokojnika nedolžen. Jaz bi rajši verjel, ker me je groza pred mislijo, da je kdo preli s brodnjo kri. Toda tu stoji pred vami nevidna in gleda s svojimi zvestimi očmi druga nema priča. In človeka je groza pred njenim pričevanjem. Policijski pes! Žival, ki izsleduje zločine! Prva žival je zločin oznanila, spravila zločinca v zadrego, da je zbežal, druga je planila na njegovo sled. Tam so čevlji, okrvavljeni s krvjo, ki jo je prelila nečakova roka!"

"Lažete! Lažete! Lažete!" se je vzela Franca vsa iz sebe kakor blazna. "Matijec je nedolžen, Vi lažete!"

Omahnila je vsa onemogla na klop. V dvorani je nastal strahen nemir, množice se je polastila besnost in blazna napetost živcev, da so ženske jokale na glas od razburjenja.

Predsednik je zvonil. Dva paznika sta stopila k Franci. Državni pravdnik je blede od ogorčenja stisnil ustnice radi dogodka, ki mu utegne pokvariti vtis.

"Predlagam, naj se priča Franciska Božić kaznuje po zakonu zaradi žalitve uradne osebe!"

Franca se še ni zavedala, ko sta jo paznika na predsednikov ukaz potisnila na zatožno klop na levo stran Matijca.

"Glejte," je nadaljeval državni pravdnik, ko je povzel besedo, "ponavljam: tudi ta žena je žrtev njegovega značaja. Tako jo je preslepil, da bo

Bodimo strpni, bodimo možje! Če ne, pa enkrat za vselej pustimo tisti, tako priljubljeni naslov: "bratje in sestre," ki nam je pri vsaki priliki na jeziku.

zdej zaprta radi njega, ki je preli sorodno kri. Ali ni tak človek družbi nevaren? S svojim značajem vzbuja zaupanje in ga potem zlorablja. Mi pa smo poklicani, da obvarujemo družbo pred zločinci, in moramo to storiti, to smo dolžni vesti in narodu in državi. Zato storite, gospodje potniki, svojo dolžnost po vesti in prisegi!"

Državni pravdnik je sedel. Videlo se mu je, da svojega posla ne smatra za zgolj uradno opravilo, temveč za sveto vsečloveško dolžnost zatreti zločin, kjerkoli se pojavi, ter dati užaljeni pravici zadoščenje.

Klančar se je v splošnem nemiru dvignil, sklenil pesti od krča, ki mu je stisnil srce, in odšel iz dvorane kakor pijan. "Tudi Franco je premočil. Tudi Franco! Ali ni Franca žena drugega, pa bo zaprta, norica, radi drugega. — Stori bom tudi jaz svojo dolžnost!" je skotraj kriknol od blazne bolečine, ki mu je rila v možgane. "O, kako je to strašno! In če je Matijec tak hinavec, zakaj ne bi bila moja žena lažnivka. Zakaj ne bi ona prisegala po krivem in lagala? Preslepil jo je kot Franco! Stori bom svojo dolžnost, saj mi ni za življenje. Lagala, lagala, lagala sta in jaz sem verjel!"

In je šel na cesto ter jo mahnil proti domu.

"Lagala, lagala, lagala!" je pelo pod njegovimi koraki. "Pri Kristusu prisega Matijec, pri Kristusu je prisegala žena! In svet še stoji in nebo še stoji in zvezde še migljajo in meni se ne udere pod nogami, ko bi jeje Kristusa v obraz s prisego, z lažjo, z lažjo!"

Tine pa je napeto poslušal. Nekje globoko v duši se je glasila vest. Izbegaval je ostrumu pogledu državnega pravdnika, ki se mu je zdel, da gleda vanj. Tudi predsednik senata se je zdelo, da gleda vanj. In porotniki so stremeli vanj. "Matijca gledajo!" se je domislil, "Matijca, ki sedi tik pred menoj!" Ko je Franca kriknila na državnega pravdnika, ga je kriknit preselil do mozga. "Obrnila se bo ter ovadila mene zaradi Franceta." Sključil se je od strahne bojazni, ki mu je stisnila srce, kakor bi se hotel skriti. "Saj ga ne bodo obsodili, saj ga ne bodo obsodili, pa se strašim. Oprostite ga in stvar se pozabi. Pozabi? Nate bodo prišli! — Tudi če pridejo, naj pridejo, toda vsaj nekaj dni pridobim, ubežim še lahko in vsak dan je dragocen! Saj ne bom stopil njej nikoli pred oči. Tudi jaz, jaz sem mlad in v ječi je mraz in smrt!"

Mrzla zona ga je tiščala na klop, trdil se je, da bi kazal ravnodušen obraz, toda z enim očesom je škilil proti vratom. Ze se je parkrat dvignil, da bi odšel, zbežal iz nevarnega ozračja, toda nevidna sila ga je spet potisnila nazaj. "Da se izdaš, s kretinjo in licem! Pazniki te zgrabijo ter te potisnejo na klop k Matijcu. Saj še ni obsojen! Oprostite ga! Da bi ga res oprostili. Bog daj, da ga oprostite!" je vzdihnil ter se kopljal vase, "daj, da ne obsodijo nedolžnega!" "Delaj pokoro!" je slišal glas Blažev iz daljnjega spomina. "Delaj pokoro!" "Mlad sem še!" je odgovorjal, "jaz bi rad še solnce. Mlad sem še, premlad za pokoro!"

Toda vsak hip je imel občutek, da gleda iz daljave tudi nanj dvojne živalske oči in da bo naenkrat ta žival izpregovorila ter rekla:

"Morilec!"

"Če bi rekla, ne bom mogel utajiti," mu je nenadoma šinilo v možgane. "Izda se bom. Potrdil bom. Povedal bom. Samo z licem in kretinjo in bodo stopili k meni!"

37.

Župnik popoldne ni strpel doma. Nejasen nemir se ga je bil polastil, ki mu ni dal obstati na mestu. Stopil je po vasi in vi-

del Klančarko, ki je vodo nosila k Mohorjevim.

"No, kako bo? Ali bo?"

"Bogu in Vam hvala. Tak je kakor Savel po spreobrnjenju. Janezka bi kar snedel. Zdej mora pri njem spati! 'Ko bi se bil kmalu zapisal!' pravi. Skušnjavca misli. Ko bi se bil kmalu zapisal! In mu je napravil že križec in obesil okoli vratu za višarsko romanje. 'Naj te to božje znamenje varuje!' Kakor otrok, prav kakor otrok!" je hitela ženska od veselja in sreče vsa blažena in razgreta. "Če bi vas ne bilo, gospod župnik, bi si bila midva z Janezkom oči izjokala. Strah ga je bilo tiste noči in sem ga cele noči prenosila, da mu je odleglo. Včasem sem vprašala, zakaj Bog pripusti take bridkosti, in bila bi skoro obupala."

"Vidiš jo, vidiš jo! To je za pokoro! Veš, ljudje nagrmadijo kup pokore in mnogo jih je, ki je ne opravijo. Umaknejo se ji! Kup pa le ostane. Kakor če drva znesesh na kup in ga pustiš! Nazadnje ga pa le mora kdo drug odnesti, če ga ti ne. Če pa kdo drug pusti, ga pa moraš ti pomagati odnašati. Do neba bi zrastle in še nebeška vrata zaprl. Kako pa naj Peter odpira nebeška vrata, če je kup dražja in trnja pred nebeškimi vrati in trnja pred nebeškimi vrati! Tako da še angelci ne morejo ven. Pomisli, to pa hoče skušnjavec črni, da bi sam vladal na zemlji in bi angelci ne mogli iz nebeških cerkev."

"Da delamo pokoro za druge!" se je vznemirila ženska. "Najprej zase, najprej zase!" se je gnal starček. "Najprej zase. Zmerom grešimo. Vsak naš greh pocuka Boga za brado. Daj, pocukaj župana za brado, do smrti ti ne odpusti, pocukaj kralja za brado, do smrti te zapro. Ti pa z grehom pocukaj Boga za brado in se pritožuješ nad pokoro. Toda ti in ta in tretji se skesate greha, oni pa ne. Bog pa je tudi od tega užaljen. In tudi za to žalitev se mora opravičiti pokora. Ali nismo vsi ljudje bratje, kaj? Vsi ena družina."

"Saj nič več ne tožim, zdaj je že vse dobro!"

"Vidiš, da veš, kakšna je sladkost, moraš prej piti pelina. Pelina. Tudi to je dobro. Če je pelin za žleodoc dober, pa bi ne bil za dušo, vidiš!" se je resnil starček.

Okoli vogla je prisopihal Blaž.

"Kako Vas iščem, gospod župnik, kako Vas iščem! Stopite z menoj. In tudi ti stopi z menoj. Da bo več pri! Da bomo vsi premislili!"

"Kaj bi, kaj bi?" se je čudil župnik.

"Matijec je nedolžen!"

"Jaz to vem sama!" je kriknila ženska. "Ali so ga oprostili? Zahvaljen Bog, da so ga!"

"Niso, niso!" je zmajal Blaž z glavo. "Meni se zdi, da ga lahko rešimo!"

"Da bi ga le!" se je zavedal župnik.

"Saj ga bomo! Kosmača je ubil nekdo drug!"

"Kdo drug?"

"Jaz še ne vem, saj jaz še ne vem! Samo ona dva otroka tam vrh jame sem poslušal in sta se šla ubijavca in sem ju vprašal, če sta videla Matijca in sta rekla, da ne, da je bil drug."

(Dalje prihodnjič)

DNEVNE VESTI

Svet je napačno poučen o razmerah v Ameriki

Montgomery, Alabama, 16. julija. Javnost po ostalem svetu ni pravilno poučena glede elektrokucije osmih zamorcev v tej državi. Iz raznih delov sveta prihajajo protestne brzojavke in pisma na gubernatorja države, v katerih se ga pozivljajo, da zaustavi ali prepriča usmrtnice osmih zamorcev, ki so bili radi posilstva bele žene obsojeni v smrt. Zamorcem ne preti še kmalu elektrokucija.

ja, kot domnevajo komunisti v tujemstvu, ki pošiljajo protestne brzojavke. Apelatno sodišče v Alabami bo šele septembra meseca slišalo apel obsojencev, nakar bo minilo še dolgo časa, predno pride do eksekucije, ako bo sploh prišlo.

Hoover upa, da se bo vse srečno končalo

Washington, 16. julija. Senator Copeland iz države New York je povabil predsednika Hooverja na otvoritev Waldorf-Astoria hotela v New Yorku. Hoover je izjavil, da bo najbrž prišel. Hoover se nahaja pri popolnem zdravju in je včeraj izjavil, da pričakuje, da imamo v najkrajšem času pričakovati dobre čase. . .

Pet milijonov galon pive zaplenjenih

Washington, 16. julija. Prohibicijski urad naznanja, da je bilo v pretečenem fiskalnem letu pet milijonov galonov pive zaplenjenih. Poleg tega so prohibicijski agenti zaplenili 1.850.000 galon žganja. Zvezne sodnije so imele tekom fiskalnega leta opraviti z 70.000 slučajih kršenja prohibicije.

* Na treh akrih svoje farme je farmer O'Neal v Knob, Ark., pridelal jagod v vrednosti 1400 dolarjev.

* Jutri nastopi bivši notranji tajnik Fall svojo zaporno kazen.

* Kanada je kupila 2 milijona bušljev pšenice za strdajoče.

* Princezinja Obolenski je padla z vrha Eiffel stolpa v Parizu. Je seveda mrtva.

* Bivša romunska kraljica Helena je zapustila Romunsko.

* Nemški kancler je odpotoval v Paris.

* Država Ohio bo znižala svoje stroške za sedem procentov.

MALI OGLASI

Stanovanje

se da v najem, tri sobe. Jako pripravno za malo družino. Povzve se na 6124 Glas Ave., v pekariji. (169)

Naznanilo

Centenim članicam društva sv. Marije Magdalene, št. 162 K. S. K. Jednote, naznanjam, da sem se te dni preselila na 21241 Miller Ave. Moja nova telefonska številka je KEnmore 0728-W. Za javljanje bolnim se lahko poslužite telefona, ali pa se javite pisмено ali ustmeno. Če se javi bolnica pisмено, se bo upošteval datum na pismu, kot je zaznamovan od pošte. Za plačevanje asesmenta ne bom pobirala na domu, ampak v stari šolski dvorani sv. Vida, na dan seje, vsako tretjo nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne, in vsakega 25. v mesecu od 6. do 8:30 zvečer. Le tu stanujejo članice v bližini mojega doma lahko priinesejo na dom od 2. do 4. ure popoldne vsakega 25. dne v mesecu. Prosim, da upoštevate te moje vrstice. Prošene ste tudi, da redno plačujete svoj asesment. Pozdrav — Mary Hochevar, tajnica.

Oddaste se

dve sobi, kuhinja in spalnica. 1257 E. 60th St. zgorej.

Naprodaj je

player piano. Proda se po najnižji ceni. 1281 E. 55th St. (169)

Soba

se da v najem za enega ali dva fanta. Vprašajte na 1167 E. 74th St. (169)

Candy store

naprodaj. Dela izvršten promet. Prodati se mora radi odhoda na farne. Je v bližini šole in v sredini slovenske naselbine. Naslov dobite v uradu tega lista. (Jul. 17. 18. 22. 23. 24.)

Stanovanje

se da v najem, 5 sob, spodaj, na lepem prostoru. Tudi garaza na razpolago. 1188 E. 175. St. (168)

Naprodaj
je hiša, 6 sob, lot 45x147, blizu E. 71. ceste. Proda se radi zapuščine. Cena samo \$3.700. Vprašajte pri McKenna, 1322 E. 55th St. Tel. Henderson 5282. (168)

V najem
se da hiša, osem sob, na 14933 Cardinal Ave. Rent \$35 na mesec. (168)

Stanovanja
se oddajo na 6737 St. Clair Ave. po jako nizki ceni. Stanovanja imajo po tri sobe. Več se povzve na 6925 St. Clair Ave. Tel. Henderson 4736. (Jul. 16. 18. 22. 25. 29.)

Stanovanje
se odda, štiri sobe, vse udobnosti. 15615 School Ave. (Jul. 18. 20.)

OGLEJTE SI
ovo otvorjeni dom, zgrajen po slovenskem stavbeniku Aug. Kaušku, na 18321 Neff Rd. Odprta za ogled vsak dan od 2. do 9. ure zvečer.

MIKE BAMBIČ
DRY CLEANING CO.
Obleke delane po meri \$20 in več
Obleke čiščene 75¢
Hlače čiščene 40¢
Suknje čiščene \$1.00
Ženske obleke čiščene \$1.00
Ženske suknje čiščene \$1.00
Klobuki čiščeni 50¢
1063 E. 61st St.

DEVET evropskih zelišč je naravno zdravilo za vse nepravilne želenja, pa tudi a glavobol, zaprtje, kašelj, prehlad, nervoznost, brezspanje, nevrastje, revmatizem, izguba apetita, bolečine v hrbtu in razne kožne bolezni. Cena \$1.00.
Kominova lekarna
PRVA SLOVENSKA LEKARNA V CLEVELANDU
6430 St. Clair Ave.
vogal Addison Rd.
nasproti S. N. Doma.

DOBER PREMOCI
Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Stari Cimpermanovi prostori
HENDERSON 5798
FRANK ARKO, zastopnik

Leopold Kushlan
SLOVENSKI ODVETNIK
Čez dan:
513 ULMER BUILDING
Zvečer od 6. do 8.
6411 ST. CLAIR AVE.
Soba št. 7. Tel. RAND. 5105
Tel. CHERRY 3992

G. M. KABAY
23511 St. Clair Ave.
EUCLED, O.
Grocerija, konfekcija, hladilod, cigare, cigarete in mehke pijsce. Se pripravljamo

JOHN SRAKAR
669 E. 159th St.
Glenville 4183
stavbeni mizar, izvršuje po nizkih cenah vsa dela v popravila na vaših hišah.

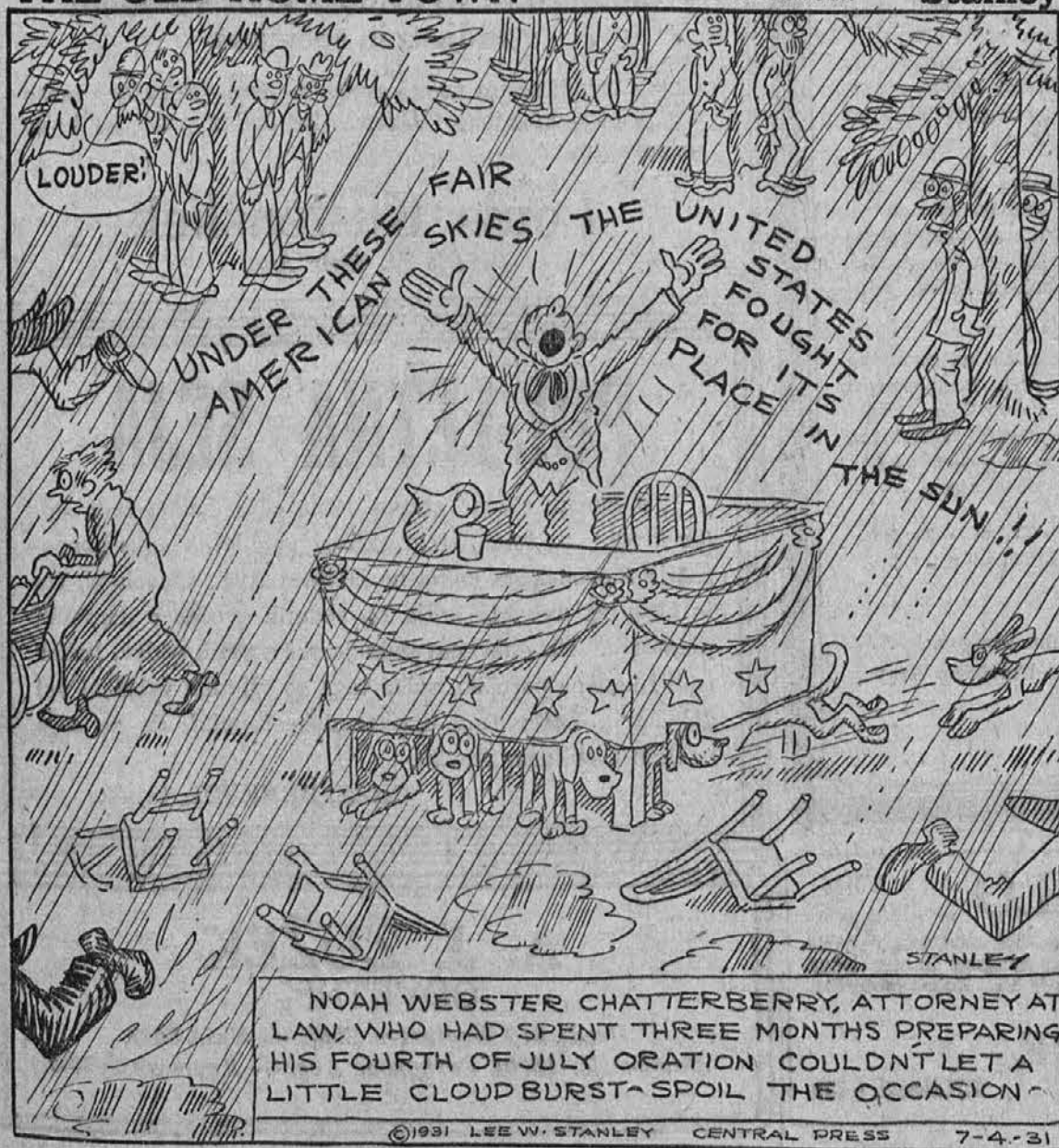
SEDAJ se nahaja naša trgovina nasproti A. Gredina in Sinovi Furniture Store, na 15302 Waterloo Rd.
FRANK JELERIC

THE CUSTODIAN SAVINGS & LOAN CO.
15615 Waterloo Rd.
Cleveland, O.
5%
na hranilne vloge

THE OLD HOME TOWN

Registered U. S. Patent Office

Stanley

NOAH WEBSTER CHATTERBERRY, ATTORNEY AT LAW, WHO HAD SPENT THREE MONTHS PREPARING HIS FOURTH OF JULY ORATION COULDN'T LET A LITTLE CLOUD BURST SPOIL THE OCCASION.

©1931 LEE W. STANLEY CENTRAL PRESS 7-4-31

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

iz poljske prevle
DR. RUDOLF MOLE

(Nadaljevanje)

Polk je razbit, pomendran, a med drugim začno grmeti topovi. Že dirjajo drugi prapori. Vsak le za hip udari ob gozd sulic, toda mogoče radi tega, ker nima v sebi tako grozne sile kakor Vojnilovičev. Krik narašča po vsem bojišču. Toda iz boreče se trume se začno iznova pomikati trope žoltih pešcev iz kakšnega drugega polka, ki so ga očitno razbili.

Jezdci v sivi barvi se pode za njimi, sekajo in teptajo s krikom:

"Lavda! Lavda!"

Gospod Volodijovski je imel opraviti z drugim četverkotom.

Vendar drugi se še drže; še se utegne zmaga nagniti na sovražnikovo stran, zlasti ker stojita pri taboru še dva nedotaknjena polka, ki ju lahko vsak hip pokličejo v boj, ker so tabor pustili pri miru.

Waldek je že povsem izgubil glavo, Izraela ni, ker so ga poslali s konjenico, toda Boguslav pazi, ureja vse, vodi vso bitko, in, videč vedno strašnejšo nevarnost, pošlje gospoda Besa po ona dva polka.

Gospod Bes zažene konja in se vrne čez pol ure brez klobuka, z grozo in obupom na obrazu.

"Orda je v taboru!" zakriči, ko dospe k Boguslavu.

In res se zaslisi na desnem bregu nečloveški glasovi in se bližajo vsak hip.

Na mah se pokažejo trume švedskih jezdecev, bežečih v velikem strahu, za njimi se umikajo pešci brez orožja in brez klobukov, za njimi v zmešnjavi in neredu drve vozovi, ki jih vlečejo splašeni in razbesneli konji.

Vse to leti slepo od tabora na lastno pehoto. Za hip planejo vanjo, jo zmešajo, razbijajo, zlasti ker je od spredaj gonila na njo litevska konjenica.

"Hassun-bej je dospel v tabor!" kliče navdušeno gospod Gosievski in spusti poslednja dva prapora kakor dva sokola s palice.

In v tistem hipu, ko udarita oba prapora od spredaj na pehoto, planejo lastni vozovi nanjo od strani. Zadnji četverkot pokajo kot udarci kladi. In iz vse sijajne švedsko-pruske vojske nastane ena sama velikanska tolpa, v kateri se mešajo konjenica s pehoto. Ljudje se obdelavajo medsebojno, se prevračajo, duše, odmetavajo obleko, stiskajo orožje. To ni več izgubljena bitka, to je največji poraz v vse vojni.

Toda Boguslav, videč, da je vse izgubljeno, poizkuša, da reši iz poraza vsaj sebe in nekaj konjenice.

Z nadčloveškim trudom zbere okoli sebe nekoliko sto jezdecev in se izmakne na levo v smer rečne struge.

Že se je rešil iz glavnega trupa, ko udari nanj drugi Radzivil, knez Mihael Kazimir, s strani s svojimi dvornimi huzarji in z enim udarcem razprši ves oddelek.

Razpršeni beže posamezno ali v manjših tolpah. Edino urni konji jih morejo rešiti.

In res, huzarji jih ne preganjajo, ker udarijo na glavno tropo pešcev, katero koljejo vsi ostali prapori. Oni torej beže kakor razpršena čreda srn po livadi.

Boguslav beži na Kmitičevem vrancu kakor vihar ter se zaman trudi, da bi zbral okoli sebe več ljudi. Nihče ga ne sluša; vsak beži na lastno pest, zadovoljen, da se je umaknil iz splošnega poraza in da nima več sovražnika pred seboj.

Toda zaman vse veselje. Ni-

udariti, je začel zadržavati konja.

Kmitic je pridiral, ustavil svojega konja, da so se kopita zarila v zemljo in meč se je prekršal s sabljo.

Približala sta se tako, da se je zdelo, da sta oba konja ena celota. Razlegel se je strašen žvenket železa, nagel kakor misel, nobeno oko ni moglo uloviti bliskovitih kretanj meča in sablje, ali razločiti kneza od Kmitice. Zdaj se je začel Boguslav klobuk, zdaj se je zasvetila Kmitičeva čelada. Konja sta se vrtela naokrog. Meča sta rožljala vedno huje.

Boguslav je po par udarcih prenehal omalovaževati svojega nasprotnika. Vsi strašni sunki, ki se jih je bil naučil od francoskih mojstrov, so bili odbiti. Že mu je curjal obilen pot s čela, mešajoč se na obrazu z barvo in belilom, že je čutil v desnici utrujenost. . . Polastila se ga je osuplost, potem nestrpnost, potem jeza, torej je sklenil končati in je sunil tako močno, da mu je padel klobuk z glave.

A Kmitic je odbil s tako silo, da je knezu odletel meč do konjskega boka in, preden je utegnil vnovič udariti, ga je usekal Kmitic s samim koncem svoje sablje v čelo.

"Christ!" je zakričal po nemško knez.

In zvalil se je v travo. Padel je vznak.

Gospod Andrej je stal nekaj hipov kakor omamljen, toda se je kmalu osvestil; sabljo je spustil na jermen, se prekrižal, potem pa je skočil s konja, zgrabil vnovič za držaj in se približal knezu.

Bil je strašen, ker je bil od utrujenosti blede kakor krpa, ustnici je imel stisnjeni in neizprosnost sovražstva na obrazu.

Torej ta smrtni in tako močni sovražnik je ležal sedaj pred njegovimi nogami in krvi, še živ in pri zavesti, toda premagan, a ne s tujim orožjem, a tudi ne s tujo pomočjo.

Boguslav je zrl nanj s široko odprtimi očmi, pozorno opazoval vsak gib zmagovalca, a ko se je Kmitic sklonil nad njega, je zaklical:

"Ne ubijaj me! Odkup!"

Kmitic pa mu je mesto odgovora stopil z nogo na prsi in pritisnil z vso močjo, potem pa mu nastavil ostrino sablje na grlo, da se je koža upognila pod ostrino; treba je bilo le močnejše pritiskati, toda on ni bil ubijalec naenkrat; hotel je le napasti svoj pogled in otežkočiti smrt svojemu sovražniku.

Zapičil je svoj pogled v njegove oči in stal nad njim, kakor stoji lev nad premaganim bivolom.

V tem se je knez, ki mu je kri čimdalje huje tekla iz čela, da se je zdelo, kakor bi bil gornji del glave v mlaki, še enkrat oglasil, toda že z zamolklim glasom, ker mu je Andrejeva noga venomer pritiskala prsi:

"Deklica... poslušaj..."

Jedva je gospod Andrej zaslišal te besede, je stopil s knezovih prsi in dvignil sabljo.

"Govori!" je dejal. Knez se je parkrat globoko oddahnil, potem pa je odgovoril že s krepkejšim glasom:

"Dekle pogine, le me ubiješ."

"Povelje je že dano!"

"Kaj si napravil ž njo?" je vprašal Andrej.

"Pusti me, pa ti jo dam, pri-segam na evangelij..."

Gospod Andrej se je udaril s pestjo po čelu in nekaj trenutkov se je videlo, da se bojuje sam s seboj in z vsemi svojimi mislimi, potem pa je dejal:

"Poslušaj, izdajalec! Jaz bi"

sto takih izrodov dal za en sam njen las. Toda tebi ne verjamem, krivoprišestnik!"

"Na evangelij!" je ponovil knez. "Dam ti potni list in povelje v pismu."

"Naj bo, darujem ti življenje, toda iz rok te ne spustim. Daj mi pismo. . . Medtem te oddam Tatarjem, da boš v nji-

hovem ujetništvu."

"Soglašam!" je rekel knez. "Zapomni si!" je odgovoril gospod Andrej. "Ne obvaruje te pred mojo roko ne tvoj knežji stan, ne tvoja vojska, ne tvoja izurjenost v boju. In vedi, da te, kolikorkrat mi prideš na pot, ako prelomiš besedo, nič ne reši, pa če bi te tudi izvolili za nemškega cesarja. Poznaš me! Enkrat sem te že imel v rokah, sedaj mi pa ležiš pod nogami!"

"Zavest me zapušča!" je rekel knez. "Gospod Kmitic, vojna mora biti v bližini. Daj mi piti in oblij mi rano."

"Pogini, očetov morilec!" je odgovoril Kmitic.

Toda knez, ki je bil že varen za svoje življenje, je postal, da si ranjen, zopet samozavesten in odgovoril:

"Neumen si, gospod Kmitic! Če umrem, tudi ona..."

Tu so mu ustnice obledle. Kmitic pa je skočil iskat, če ni v bližini kak rova ali mlaka.

Knez je omedlel, toda le za hip in se je v svojo srečo prebudil, ko je pridiral prvi Tatar, Selim, sin Gazi-age, praporščak v Kmitičevem krdelu. Videč okrvavljenega sovražnika, ga je hotel priviti s parporovo konico k zemlji. Knez pa je v tem strašnem trenutku imel le toliko moči, da je zgrabil za konico, ki je bila slabo pritrjena, ter jo odlomil od droga.

Odmev te kratke borbe je privabil gospoda Andreja nazaj.

"Stoj, pasji sin!" je zakričal že od daleč.

Tatar se je na znani glas od strahu stisnil h konju. Kmitic mu je ukazal iti po vode, sam pa je ostal pri knezu, ker je od daleč opazil, da prihajajo v skoku Kemliči, Soroka in ves čambul, ki je bil polovil vse rajtarje in odšel iskat poveljnika.

Ko so zvesti Nogajci ugledali gospoda Andreja, so z gromkim glasom metali čapke kvišku.

Akbah-Ulan je skočil s konja in se mu začel klanjati, dotikajoč se z roko čela, ust in prsi. Drugi pa so, cmokaje po tatarsko z usti, gledali z grabežljivostjo v obeh na ležečega viteza, a z občudovanjem na njegovega zmagovalca; nekateri pa so pohiteli lovit oba konja, rjavca in vranca, ki sta dirjala nedaleč odtod z vihrajočimi gri-vami.

"Akbah-Ulan," je rekel Kmitic, "to je poveljnik vojske, ki smo jo potolkli danes zjutraj: knez Boguslav Radzivil. Darujem vam ga, vi ga obdržite, ker za živega ali mrtvega vam izplačajo odkupnino. Sedaj ga oskrbite, vzemite na vrv in odpeljite v tabor."

(Dalje prihodnjic.)

OGLEJTE SI

novi otvorjeni dom, zgrajen po slovenskem stavbeniku Aug. Kaušku, na 18321 Neff Rd. Odprta za ogled vsak dan od 2. do 9. ure zvečer.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem sporočamo žalostno vest vsem znancem in prijateljem, da nam je dne 29. junija ob pol devetih zjutraj umrl nad vse ljubljani soprog in oče

Frank Mramor

star 53 let. Rojen je bil v Selšču, fara Begunje, pri Cerknici. Pokopanih je bil k večnemu počitku 2. julija, 1931 na St. Paul pokopališču.

Na tem mestu se prav lepo zahvalujemo vsem onim, ki so ga prišli pokopati in ki so čuli ob njegovi krsti. Nadalje se zahvalujemo vsem onim, ki so obložili njegovo krsto s krasnimi vencami v zadnji pozdrav in sicer družinam: John Mramor, John Hrcvatin, Christ Mandel, Andrej Maček, Daniel Jazbec, Frank Vesel, Joe Penko, društvo Slovan, št. 3 SDZ in društvo W. O. W. št. 281. Hvala tudi Lake Shore Electric Post.

Hvala tudi vsem, ki so darovali za sv. maše, in sicer: družinam: Joe Ponikvar, Margaret Mestek, Frances Mestek, A. Novak, Joseph Mestek, Frances Korošec, Frances Centa, John Zimmerman, John Novak, John Pengel, Anton Slavko, Mr. in Mrs. Medves, Frank Prudič, Herman Sluga, Jennie Prijatelj, John Hrcvatin.

Hvala vsem onim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu brezplačno. Iskrena hvala Rev. A. L. Bombachu za lepe cerkvene obrede in za spremstvo na pokopališče. Hvala lepa pogrebniku Josip Žele in Sinovi za tako izvrstno vodstvo pogreba in za vso prijazno naklonenost. Če se je pomotoma katero ime izpustilo, se jim ravno tako lepo zahvalujemo.

Ti pa, preljubi soprog in dragi oče, naj Ti bo lahka ameriška gruda in večna luč naj Ti sveti. — Zalujoči ostali:

Jennie Mramor, soproga.

Mary Hegler, hči; Anton Mramor, sin; John Mramor, brat.

V stari domovini dve sestri: Ivana Urbas in Frančiška Krajnc.

Cleveland, O., 18. julija, 1931.

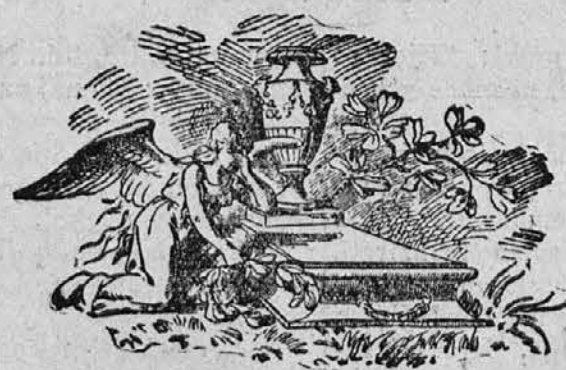
PRIPOROČILO

Genjenemu občinstvu se priporočam za vsakovrstna dela, kot: pokrivanje streh, izdelovanje in popraviljanje žlebov in furnezov in vsa druga dela, spadajoča v kleparsko obrt, kakor tudi barvanje hiš. Točna postrežba, zmerne cene. Se priporočam

FRANK KURE

1118 E. 77th St.

ENdicott 0439

1912

1931

NAZNANILO IN ZAHVALA

S potnim srcem naznanjamo prežalostno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt ugrabila iz naše trede v najljepših cvetočih letih našega nepeznabnega in nadvse ljubljene edinega sina

Ladislav Suštaršič

kateri je po pet mesecih huje in mučne bolezni previden s sv. zakramenti v Gospodu zaspal 16. aprila, 1931, v starosti 19 let. Položili smo ga v prerani grob 20. aprila na Calvary pokopališču. Rojen je bil v Ljubljani.

V prvi vrsti se prav pristočno zahvaljujemo Mrs. Jennie Lavrič, ki je pomagala v času bolezni in mojim sestram Mrs. Slapar in Mrs. Klopčič za pomoč ob času smrti.

Prav iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so položili prekrasne vence na krsto predragega in sicer: Družina Frank Opaškar, družina Victor Opaškar, družina John Slapar Sr., družina John Slapar Jr., družina Anton Klopčič, Mr. in Mrs. John Klopčič, družina Joseph Dobrič, Mr. Anton Bolka, Mr. Larry Kelman.

Prav lepa hvala vsem, ki so darovali za svete maše, in sicer: Družina John Slapar st., družina Frank Opaškar, družina Anton Klopčič, Frank, Carl in Vincent Opaškar, Mr. in Mrs. John Klopčič, Miss Albina Opaškar, družina Mary Skobic, družina Frances Modic, družina Leopold Kolar, družina Mary Klemec, družina Perme iz Norwood Rd., Mr. Joe Makovec, družina Frances Somrak, Mrs. Angela Praznik, Mrs. Brodnik iz Westropp Ave., družina Fortuna, družina Kerne, družina Blaž Papež, družina Just, Marq Evančič, družina Bandl, Mr. Jare iz 61th St.

Lepo se zahvaljujemo vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu: Anton Klopčič ml., Frank Opaškar, Vincenc Salmič.

Iskrena hvala vsem tistim, ki so ga obiskovali za časa njegove bolezni in ki so ga prišli pokopati, tistim, ki so čuli pri njem in vsem onim, ki so ga spremlili k preranem zadnjem počitku na pokopališču. Lepa hvala tudi nosilec krste.

Najlepše se zahvaljujemo Rev. Andreju za obiske v bolnici in za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče in za opravljene pogrebne obrede. Prav lepo se tudi zahvaljujemo pogrebniku Frank Zakrajšek za lepo urejeni sprevid in postrežbo ter ga v vseh slučajih toplo priporočamo.

Še enkrat najlepša hvala vsem skupaj za vse, kar ste storili. Bog vam stotero plačaja!

Ti pa, ljubljani, edini sin, svoje bolečine si prebral. Dobil si zaslužen počitek v večnosti. Tvoje truplo pa počiva v hladni zemlji. Prosi pri Bogu za nas, da bi enkrat našla pot za Teboj v večnosti, kjer ni več trpljenja ne bolečin. — Zalujoči ostali:

THERESA in VALENTIN SUŠTARŠIČ, starši.

Cleveland, O., 18. julija, 1931.

Naznanilo

CENJENIM ROJAKOM NA HOLMES AVE., LONDON ROAD IN OKOLICI NAZNANJAM, DA SEM ODPRL

mesnico in trgovino z konzerviranim sadjem in sočivjem

V zalogi imam vedno sveže in doma prekajeno meso ter pristne kranjske klobase. Za obilen poset se toplo priporočam

Louis Kostenshek

16135 St. Clair Ave.

POL-LETNA SEJA

V smislu sklepa glavne letne seje, kakor tudi seje direktorja, se tem potom sklicuje pol-letna seja korporacije Slovenskega doma na Holmes Ave., Cleveland, O., in sicer za dan 21. julija ob sedmih zvečer v domovih prostorih. Na dnevnem redu je več važnih zadev, kakor tudi finančno poročilo, vsled tega so vljudno vabljeni vsi delničarji, kakor tudi društveni zastopniki, da se seje udeležijo v obilnem številu.

CHAS. BENEVOL, tajnik.

A. J. ŽUŽEK ODVETNIK

Urad: 210 Engineers Bldg. — Main 8098
Stanovanje: 15708 Parkgrove Ave. — Kenmore 2857-J